

rarna zgodovinarja v tem pregledu sta Anton Slodnjak in Marja Boršnik.

V prav vsakem poglavju je mogoče opaziti avtorjev značilen slog, tj. natančnost in jasnost, ki se kaže npr. v uvodnem delu, kjer strnjeno prikaže celotno vsebinsko obravnavo dela in seveda že omenjena kritičnost; avtor npr. ob raziskovanju *Brižinskih spomenikov* v preteklosti zapiše, da raziskave mnogokrat niso prinesle česa novega (v smislu poznavanja spomenikov).

Delo *Med književnostjo, narodom in zgodovino: razgledi po starejši slovenski literarni vedi* s pregledom slovenske literarne vede in osebnosti, ki so jo oblikovale, vsebuje razprave, ki so lahko izhodišče nadaljnjemu literarnovednemu raziskovanju, hkrati pa napoveduje delo, ki se bo ukvarjalo s sodobno literarno vedo.

Janja Vollmaier
Radlje ob Dravi
janja_voll@yahoo.com

Mednarodni strokovni kolokvij Zofka Kveder (1878–1926): recepcija njene ustvarjalnosti, Praga, 6.–7. junij 2007.

Zanimivo je, kako določeni avtorji zaznamujejo mesta, od koder izhajajo ali o katerih so pisali, sem razmišljala, ko sem se nekega lanskega junijskega večera vzpenjala po tekočih stopnicah praške podzemne železnice na postaji Malostranská in je za mano ostajal mladostno večni nasmeh Franza Kafke na izrezu iz njegovega znanega črno-belega portreta s Felice Bauer. Podoba na plakatu je vabila na eno od mnogih stalnih muzejskih postavitev o tem piscu in je bila samo ena iz množice reprodukcij na spominkih in informativnem gradivu, ki obiskovalca Prage na vsakem (turističnem) koraku opominjajo, da je češka prestolnica mesto Franza Kafke. Podobno kot Dunaj s konca 19. stoletja povezujemo s Freudom ali si London viktorijanske dobe predstavljamo po upodobitvi v Dickensonovih romanih. Prav o praški eksploataciji Franza Kafke v turistične namene je pred leti pisal Drago Jančar.

Pa vendar, mi misel še zmeraj ni dala miru, ali si prve, še otroške podobe Prage nisem ustvarila ravno iz prebiranja besedil nekega drugega »K.«, ki je prav tako in celo ob istem času kot Kafka živel(a) v Pragi? »Želela sem, da bi zdaj, velika, našla in uživala tisto lepoto, ki sem jo jaz nekoč našla v Pragi in ki je je bila tudi ona deležna, ko je bila še majhna. Da bi uživala v številnih cerkvah in kupolah, ki krase Prago, v prelepih trgih, kjer vsak kamen pripoveduje slavne zgodbe iz davnih dni, uživala v krasnih črnih starih palačah, v prelepih spomenikih, v bajnem obrisu Hradčanov, v čudovitih parkih, v Vltavi, ki jo sončni zahod na večer zlati in rdeči, v posebnosti češke pokrajine, ki kakor čaroben prstan obkroža Prago.« (Zofka Kveder: *Vladka, Mitka, Mirica*, Mladinska knjiga, 1978, str. 239.) Nikoli prej še nisem bila pomislila, da sta bila sodobnika. Ona, Zofka Kveder, se je rodila pet let pred njim,

Franzem Kafka (1883–1924), on je umrl dve leti pred njo. Vsak po svoje sta bila v Pragi domača in tuja. Nekaj o tem, kako se je Zofka Kveder znašla v Pragi (1901–1906) in kako so sprejemali njeno delo, smo izvedeli tudi iz referatov na znanstvenem srečanju *Zofka Kveder (1878–1926): recepcija njene ustvarjalnosti v 21. stoletju*, zaradi katerega sem se v Pragi, »Zofkinem mestu«, lani znašla tudi jaz. O obravnavi njene ustvarjalnosti in širokem interesu zanjo sto let pozneje je pričala številčna mednarodna udeležba referentov.

Simpozij pod pokroviteljstvom Veledopisništva Republike Slovenije na Češkem in v prostorih Slovanske knjižnice, ki deluje v Narodni knjižnici Republike Češke v Pragi, so organizirali in izpeljali **Jasna Honzak Jahić, Alenka Jensterle Doležal, Milada Nedvěďová** in **David Blažek** z Inštituta za slavistične in vzhodnoevropske študije Filozofske fakultete Karlove univerze v Pragi. Dvanajst novih literarnovednih, jezikoslovnega in dva kulturnozgodovinska referata o večjezikovni ustvarjalnosti pisateljice, dramatičarke, publicistke, urednice, prevajalke in borke za pravice žensk, Zofke Kveder, je predstavilo petnajst referentov iz Češke, Avstrije in Slovenije.

Simpozij, prirejen ob 80-letnici smrti Zofke Kveder, nadaljuje tradicijo slovenskih slavističnih kolokvijev v Pragi. V tem okviru je leta 2002 bil organiziran znanstveni posvet Matija Majar Ziljski v češko-slovenskem kontekstu: preteklost, sodobnost in prihodnost medsebojnih kulturnih stikov, leta 2003 Jan Václav Lego

(1833–1906): kolokvij o češko-kulturnih stikih ob 170-letnici rojstva popularizatorja češko-slovenske vzajemnosti in leta 2005 mednarodni kolokvij, posvečen slovenskemu pesniku, prozaistu, esejistu in filozofu Edvardu Kocbeku. Prispevki z vseh posvetov so izšli v zborniku, Kocbekov je bil predstavljen na tokratnem srečanju. Glede na to, da je Zofka Kveder na začetku 20. stoletja šest let živela in ustvarjala v češki prestolnici, z njo pa je bila povezana še po odselitvi v Zagreb, ni nič čudnega, da so referenti svoje raziskovalne rezultate predstavili ravno na Češkem. Veselje nad tokratnim in siceršnjim češko-slovenskim sodelovanjem je izrazil tudi slovenski veleposlanik v Pragi, Franci But, ki je ob Vojku Kuzmi, ki je z zanimanjem spremljal vse referate, simpozij v konferenčni dvorani praške palače Klementinum, tik ob Karlovem mostu čez Vltavo, odprl z mislijo, da sodi Zofka Kveder med posebne, moderne ženske svojega časa, ki je na Slovenskem orala ledino tam, kjer so vladali družbeni predsodki, in ki si jo lahko zaradi jezikov in krajev, v katerih je živela in delala, poleg Slovencev »lastijo« tudi Čehi in Hrvati.

Oba dneva je udeležencem v svojem imenu in v imenu ravnatelja češke narodne knjižnice, Vlastimila Ježka, zaželel uspešno delo in prijetno bivanje v Pragi tudi ravnatelj praške Slovanske knjižnice, Lukaš Babka, ki je ponosen na obsežen slovenski knjižni in revialni fond svoje ustanove, v katere delovanje sodi tudi prirejanje razstav (nedavno ob 100-letnici rojstva Slovenca, ki je deloval na Češkem, Otona Berkopca) in izdajanje publikacij, kakršna

bo predvideni zbornik prispevkov o ustvarjalnosti Zofke Kveder. Le-ta bi, kot je ob zaključku drugega simpozija dne sklenila Alenka Jensterle Doležal, gotovo bila vesela živahnih debat, ki so se v sproščenem delovnem vzdušju razvnele ob novih osvetlitvah pisateljičinega dela.

Prispevki so se v največji meri dotikali pisateljičinega kratkoproznega prvenca, *Misterija žene*, izdanega leta 1900 v Pragi, romanov *Njeno življenje* (1914) v slovenščini in *Hanka* (1916) v hrvaščini ter dramatike in publicistike v obeh jezikih. Uvod v razpravljanje je prvi dan predstavljal referat Ivana Dorovskega z brnske univerze *Zofka Kvedrova pri nas*, ki je na nesprejemanje literature in delovanja Zofke Kveder na Češkem opozoril med drugim s pisateljičinim citatom iz leta 1904: »Nobenega drugega mesta se ne bom spominjala s tolikšno ljubeznijo in s tolikšno trpkostjo kot tebe, Praga. Zame ni lepšega mesta od tebe, zame ni bolj krutega.« **Milada Nedvědová** je predstavila vzporednice med ustvarjalnostjo Zofke Kveder in češke pisateljice Helene Malířove, **Katja Mihurko Poniž** z Univerze v Novi Gorici pa je opozorila na podobnosti s pisateljičino hrvaško sodobnico Adelo Milčinović. Izsledki pregledovanja intenzivne, večdesetletne korespondence med Kvedrovo in njeno prijateljico in prevajalko njenih del v češčino, Zdenko Haskovo, so bili predstavljeni v referatu **Josefa Kodeta** iz Prage.

Prispevke drugega dne je uvedla **Silvija Borovnik** s Filozofske fakultete v Mariboru z referatom *Uporništvo ženskih likov v prozi Zofke Kveder*. Prebran je bil tudi prispevek **Denisa Poniža** z

Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, in sicer o drami *Amerikanci*, na neuspehe v uprizarjanju Cankarjeve dramatike in dram Zofke Kveder v Pragi pa je opozoril **Zoltan Jan** z Univerze v Trstu. S tematiko v dramatiki Zofke Kveder se je prav tako ukvarjal **Radek Novák** iz Prage. **Marijan Dovič** z Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU je v besedilu *Zofka Kveder, umetnica in profesionalna peresa*, poudaril, kakšen kulturni šok ob prelomu stoletja je za slovensko javnost bilo pisateljičino utrjevanje lika ženske intelektualke in literarne proizvajalke. **Alenka Jensterle Doležal** se je zaustavila ob problemu identitete in travme telesa v njeni prozi, **Miran Štuhec** z mariborske Filozofske fakultete pa je svoj prispevek naslovil *Diskurz spolov v slovenski publicistiki Zofke Kvedrove*. Da Zofka Kveder ni pisala mladinske literature, čeprav so vanjo uvrščali kratko prozo o njenih treh hčerah, in da nasploh njeni liki niso pogosto otroci, je opozoril **Peter Svetina** z Alpsko-jadranske univerze v Celovcu, sama pa sem predstavila urednikovanje Zofke Kveder pri reviji *Domači prijatelj*, ki je v slovenskem jeziku izhajala v Pragi med letoma 1904 in 1915. Edini jezikoslovni prispevek **Andreje Žele** z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU je odprl razpravo o jeziku Zofke Kveder, ki je po Cankarjevih in referentkinih besedah bil odraz njene samosvojskosti.

Odras nemške jezikovne komponente v ustvarjalnosti Zofke Kveder je bil prispevek avstrijske zgodovinarke **Natasche Vittorelli** z dunajske univerze, ki je spregovorila o simbolnem pomenu lika Zofke Kveder v srednje-

in južnoevropskem ženskem gibanju prve polovice 20. stoletja, v Prago pa je prinesla tudi svojo, popolnoma svežo knjigo *Frauenbewegung um 1900: über Triest nach Zagreb*. Njena knjiga pomeni za nemški govorni prostor prvo, natančno in domišljeno predstavitev pomena osebnosti Zofke Kveder, celotno znanstveno srečanje v Pragi, ki je bil prvi simpozij, v celoti posvečen

Kvedrovi, pa priložnost za novo, ponovno in drugačno branje ter vrednotenje njene književnosti in delovanja.

Vladka Tucovič

Univerza na Primorskem

Fakulteta za humanistične študije Koper
vladka.tucovic@guest.arnes.si

ESSLLI 2007 – 19. evropska poletna šola logike, jezika in informacij, Dublin, 6.–17. 8. 2007

Letošnje prizorišče poletnega srečanja študentov, raziskovalcev in strokovnjakov s področij jezikoslovja, logike in jezikovnih tehnologij je bil Trinity College v Dublinu. Poletna šola je bila izpeljana v okviru Zveze logike, jezika in informacij (FoLLI), pri izvedbi pa so sodelovali tudi Center za jezik in komunikacijske študije, evropska Zveza za računalniško jezikoslovje, Evropski raziskovalni konzorcij za informatiko in matematiko, Zveza za kognitivno znanost, Irska znanstvena fundacija in druge ustanove ter podjetja. Vodja organizacijskega odbora je bil **Carl Vogel** (Trinity College, Dublin), vodja programskega odbora pa **Tomaž Erjavec** (Ljubljana, Institut Jožef Stefan).

Tudi tokrat je bila poletna šola vsebinsko zelo bogata. V slabih štirinajstih dneh je namreč bilo mogoče izbirati med 38 predavanji, katerih glavni namen je bil seznanjati in komentirati sodobna spoznanja in probleme s področij jezikoslovja, logike in računalništva. Vsako predavanje je trajalo en teden, kar pomeni, da je obsegalo pet srečanj. Predavanja so bila glede na zahtevnos-

tno stopnjo namenjena tako tistim, ki se šele začenjajo zanimati za tovrstno raziskovanje, kot tistim, ki se že aktivno ukvarjajo z raziskovanjem in želijo svoje znanje dopolniti oz. izpopolniti. Poleg tega je bilo organiziranih tudi šest delavnic, in sicer v obliki foruma, na katerem so doktorski študentje in strokovnjaki predstavili svoje delo na določenem raziskovalnem področju in o njem razpravljali z ostalimi strokovnjaki in zainteresiranim občinstvom. Štiri delavnice so bile namenjene predstavitvi dela na področju interdisciplinarne povezave jezika in logike, po ena pa je bila s področja interdisciplinarnega sodelovanja jezikoslovja in računalništva ter logike in računalništva. V okviru poletne šole se je bilo mogoče udeležiti tudi štirih večernih predavanj, udeleženci pa so lahko svoje raziskovalno delo predstavili na študentski sekciji, ki je potekala v popoldanskem času.

Da bi bilo mogoče toliko dogodkov spraviti v dvotedensko srečanje, so bila predavanja organizirana v tri tematske sklope, in sicer *Jezik in računalništvo*, *Logika in jezik* in *Logika in računalništvo*,